

KARTA '89

biuletyn wyborczy
SOLIDARNOSCI
Nr 14
5.06.1989

Komunikat

Z informacji napływających do Małopolskiego Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” i jego agend, wyłania się jednoznaczny obraz wyników przeprowadzonych wczoraj wyborów do Sejmu i Senatu: zdecydowana większość głosujących wybrała kandydatów „Solidarności”.

Kraków, dnia 5 czerwca 1989, godz. 11.30

Rzecznik prasowy MKO „S”

Diabeł w szczegółach

Dokładnie 4699 osób trzeba było zmobilizować do pracy w komisjach wyborczych (członkowie komisji różnych szczebli i mężowie zaufania). Przy „okrągłym stole” mówiliśmy: „diabeł siedzi w szczegółach”. To chyba jeden z tych diabelskich pomysłów — oni liczyli, że nie uda się zebrać aż tak wielkiej liczby ludzi chętnych do patrzenia im na ręce.

NIEOFICJALNE WYNIKI WYBORÓW W WOJEWÓDZTWIE KRAKOWSKIM —

patrz strona druga

Dla „Karty '89”

— poniedziałek, 11.00 — w chwili zamknięcia numeru:

Wiceprzewodniczący MKO „Solidarność” — Andrzej Potocki:

To już nie jest 35% demokracji. Jest to wielkie referendum narodowe, w którym mogliśmy się swobodnie wypowiedzieć.

OP. J. A. Kłoczowski:

Nie spodziewałem się, że aż tylu ludzi w Polsce chce żyć w wolności. Martwi mnie, że aż tylu nie zgłosiło się do wyborów. Chcę 100% wolności dla 100% Polaków.

Maciej Szumowski:

Tak wysoka wygrana jest szokująca, jest zaskoczeniem nawet dla nas. Kolejnym zaskoczeniem jest niska frekwencja.

Podziękowanie

Małopolski Komitet Obywatelski „Solidarność” pragnie bardzo serdecznie podziękować wszystkim osobom i organizacjom, które swoimi wpłatami umożliwiły sfinansowanie kampanii wyborczej.

Wpłaty od osób indywidualnych wahały się od kwoty 100 zł. do kwoty jednego miliona złotych. Wpłaty Komisji zakładowych, różnych organizacji i przedsiębiorstw wynosiły od kilkunastu tysięcy do czterech milionów złotych. Łącznie do dnia 31 maja br. zebrano 56 milionów złotych.

Otrzymałmy też od osób prywatnych zamie-

szkałych w kraju i turystów następujące wpłaty w walutach zagranicznych:

Dolary USA — 1139, dolary kanad. — 45, funty GB — 108, franki F. — 1350, korony szwedzkie — 700.

Wszystkim ofiarodawcom serdeczne Bóg zapłać.

Małopolski Komitet Obywatelski
„Solidarność”

Kraków, dnia 2 czerwca 1989 r.

Podziękowanie

Najserdeczniej dziękujemy wszystkim, którzy oddali swój czas, energię i przedsiębiorczość, uczestnicząc we wszystkich formach naszej kampanii wyborczej.

Niech nasze gorące podziękowania zechcą przyjąć członkowie i współpracownicy Małopolskiego Komitetu Obywatelskiego „Solidarność”, wszystkich jego zespołów, Biura Prasowego, redakcji prasy związkowej i niezależnej, niezależnego radia i telewizji, organizatorzy spotkań przedwyborczych, mężowie zaufania i przedstawiciele „S” w komisjach wyborczych wszystkich szczebli, grupy plakatujące, punkty informacyjne, a także asystenci, łącznicy, kurierzy oraz liczne rzesze tych, którzy anonimowo wspierali nas moralnie i materialnie w tych dniach rodzącej się ponownie nadziei na wolną, niepodległą, demokratyczną Polskę.

Jeszcze raz dziękujemy za opiekę i oparcie duchowe Kościołowi Krakowskiemu.

Roman Ciesielski, Mieczysław Gil,
Józefa Hannelowa, Krzysztof Kozłowski,
Edward Nowak, Jan Rokita, Jerzy Zdrada.

Kraków, 5 VI 1989

Nieoficjalne wyniki wyborów w województwie miejskim krakowskim

(godzina 10.⁵⁶)

SENAT	Woj. miejskie krakowskie	Nowa Huta	Podgórze— Krowodrza	Śródmieście
Liczba oddanych kart do głosowania	210624	27507	80939	98008
Liczba głosów nieważnych	25377	3890	8717	12230
Liczba głosów ważnych	185247	23617	72222	85778
Procent otrzymanych głosów:				
Ciesielski R.	82,9%	82,2%	80,7%	84,8%
Domanus S.	0,7%	0,8%	0,6%	0,7%
Dziatkowiak A.	3,4%	3,8%	4,4%	2,6%
Grzyb Z.	0,8%	0,5%	0,5%	1,1%
Holciew M.	1,1%	1,0%	1,4%	0,8%
Kossobudzki—Orłowski J.	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%
Kozłowski K.	73,5%	72,7%	72,3%	74,8%
Krawczuk A.	11,5%	11,5%	14,8%	8,9%
Lipiec J.	1,5%	1,9%	1,7%	1,3%
Palczewski S.	0,4%	0,3%	0,6%	0,3%
Podraza A.	1,1%	0,9%	0,9%	1,3%
Sickierka J.	1,0%	0,9%	1,2%	0,8%
Trela J.	6,0%	6,0%	6,5%	5,7%
Trześniowski J.	1,3%	1,1%	1,1%	1,6%

SEJM — LISTA KRAJOWA

	209732	27462	80575	97537
Liczba oddanych kart do głosowania	209732	27462	80575	97537
Liczba głosów nieważnych	33	13	1	11
Liczba głosów ważnych	209699	27449	80574	97526
Procent otrzymanych głosów:				
Baka W.	32,1%	35,0%	31,4%	32,1%
Barcikowski K.	23,5%	22,7%	21,4%	25,4%
Ciosek S.	28,6%	30,4%	27,7%	29,0%
Czyrek J.	25,7%	26,8%	24,4%	26,7%
Gwiżdż W.	30,8%	32,6%	30,6%	30,7%
Jakubowski M.	31,6%	33,1%	31,9%	31,1%
Józwiak J.	32,4%	34,3%	32,4%	32,0%
Kabat M.	31,2%	32,8%	31,3%	30,8%
Kaczmarek J.	32,3%	33,9%	32,6%	31,8%
Kania S.	27,8%	29,3%	27,0%	28,2%
Kawalerowicz J.	32,9%	34,8%	33,4%	32,3%
Kiszczyk Cz.	31,7%	34,6%	31,6%	31,2%
Komender Z.	30,0%	31,0%	29,8%	30,0%
Kowalczyk Z.	31,9%	33,7%	32,0%	31,6%
Kozakiewicz M.	35,0%	36,3%	35,9%	34,2%
Królcwski B.	31,7%	33,1%	31,9%	31,3%
Leyk W.	31,3%	32,6%	31,3%	31,0%
Leczmarowicz E.	33,5%	34,9%	33,5%	33,3%
Ludwiczak D.	32,7%	34,7%	32,5%	32,4%
Maciszewski J.	31,8%	33,7%	31,7%	31,5%
Maksymiuk J.	32,4%	34,3%	32,7%	31,9%
Malinowski R.	30,8%	32,3%	30,3%	30,9%
Mieloch J.	31,9%	34,0%	31,9%	31,4%
Miodowicz A.	26,8%	27,1%	25,6%	27,8%
Morawski K.	33,1%	34,5%	33,3%	32,7%
Olesiak K.	33,8%	36,1%	33,7%	33,4%
Rakowski M.	33,4%	34,0%	33,7%	33,1%
Siwicki F.	29,0%	30,6%	27,9%	29,5%
Szawiec J.	31,9%	34,2%	31,8%	31,5%
Szelachowski T.	31,7%	33,6%	31,5%	31,5%
Szurmiej S.	31,9%	33,8%	31,9%	31,6%
Szymański E.	31,2%	33,1%	31,0%	31,0%
Szymański W.	31,8%	33,8%	31,6%	31,5%
Słowiński S.	32,3%	34,0%	32,0%	32,2%
Zieliński A.	34,1%	35,4%	33,8%	34,1%

Nieoficjalne wyniki wyborów w Okręgu nr 48 Kraków – Śródmieście (godzina 10⁰⁸)

SEJM: MANDAT NR 187 (PZPR)
Liczba oddanych kart do głosowania 97665
Liczba głosów nieważnych 11685
Liczba głosów ważnych 85980
Procent głosów ważnych:
Bielak Z. 5,4%
Gajda J. 17,0%
Kubiak H. 8,8%
Kulig Z. 8,7%

SEJM: MANDAT NR 188 (PZPR)
Liczba oddanych kart do głosowania 97608
Liczba głosów nieważnych 12358
Liczba głosów ważnych 85250

Procent głosów ważnych:
Bernacki L. 14,9%
Kolbusz F. 3,1%
Kopczyński J. 3,9%
Kurz A. 5,7%
Satława S. 4,6%

SEJM: MANDAT NR 189 (ZSL)
Liczba oddanych kart do głosowania 151228
Liczba głosów nieważnych 18526
Liczba głosów ważnych 132702
Procent głosów ważnych:
Bajołek A. 7,2
Hareźlak A. 2,3%
Hrabia B. 4,1%

Michalek R. 5,0%
Skoczek T. 3,8%
Wiśniewski H. 7,0%

SEJM: MANDAT NR 190 (Bezpart.)
Liczba oddanych kart do głosowania 151794
Liczba głosów nieważnych 11843
Liczba głosów ważnych 139951
Procent głosów ważnych:
Franaszek A. 1,9%
Grajec W. 1,7%
Jędrzejczyk O. 3,8%
Rudel S. 1,5%
Zdrada J. 87,2%

Nieoficjalne wyniki wyborów w Okręgu Wyborczym nr 49 – Nowa Huta (godzina 9³⁴)

SEJM: MANDAT NR 191 (PZPR)
Liczba oddanych kart do głosowania 27409
Liczba głosów nieważnych 3776
Liczba głosów ważnych 23633
Procent głosów ważnych:
Blitek J. 3,6%
Szukutnik B. 13,8%
Sciborowski R. 7,5%
Wilkosz S. 5,8%
Woźniak T. 7,9%

SEJM: MANDAT NR 192 (SL)
Liczba oddanych kart do głosowania 27476
Liczba głosów nieważnych 2432
Liczba głosów ważnych 25044

Procent głosów ważnych:
Krawczyński K. 9,4%
Mazur S. 12,4%
Wilc K. 10,5%

SEJM: MANDAT NR 193 (PAX)
Liczba oddanych kart do głosowania 27507
Liczba głosów nieważnych 1884
Liczba głosów ważnych 25623
Procent głosów ważnych:
Brzeziński E. 18,1%
Stachura M. 15,7%

SEJM: MANDAT NR 194 (Bezpart.)
Liczba oddanych kart do głosowania 27552

Liczba głosów nieważnych 1194
Liczba głosów ważnych 26358
Procent głosów ważnych:
Gil M. 90,6%
Grabowski W. 6,5%

SEJM: MANDAT NR 195 (Bezpart.)
Liczba oddanych kart do głosowania 27496
Liczba głosów nieważnych 1697
Liczba głosów ważnych 25772
Procent głosów ważnych:
Janusz J. 5,3%
Nowak E. 85,1%
Piotrowicz J. 3,1%

Nieoficjalne wyniki wyborów w Okręgu nr 50 Krowodrza – Podgórze (godzina 10⁴⁰)

SEJM: MANDAT NR 196 (PZPR)
Liczba oddanych kart do głosowania 80723
Liczba głosów nieważnych 5507
Liczba głosów ważnych 75216
Procent głosów ważnych:
Kotwica K. 12,9%
Zieliński R. 11,6%
Zukiewicz J. 7,7%

SEJM: MANDAT NR 197 (PZPR)
Liczba oddanych kart do głosowania 80651
Liczba głosów nieważnych 4990
Liczba głosów ważnych 75661
Procent głosów ważnych:
Gajewicz J. 19,7%
Latosiński A. 7,4%

Matlak W. 6,2%

SEJM: MANDAT NR 198 (SD)
Liczba oddanych kart do głosowania 80674
Liczba głosów nieważnych 5565
Liczba głosów ważnych 75109
Procent głosów ważnych:
Janowski J. 22,5%
Kuciel A. 6,0%
Wykurz W. 5,1%

SEJM: MANDAT NR 199 (Bezpart.)
Liczba oddanych kart do głosowania 80906
Liczba głosów nieważnych 5244
Liczba głosów ważnych 75662

Procent głosów ważnych:
Barcz S. 3,0%
Cyganik H. 8,2%
Hennelowa J. 82,4%
Koterba K. 2,0%

SEJM: MANDAT NR 200 (Bezpart.)
Liczba oddanych kart do głosowania 80936
Liczba głosów nieważnych 8862
Liczba głosów ważnych 72074
Procent głosów ważnych:
Majchrowski J. 4,7%
Moczulski L. 10,2%
Rokita J. 77,4%
Staszewski S. 1,3%
Szczyrbak J. 0,6%
Słęczak J. 2,0%

Maciej Szumowski

Najbardziej skomplikowana ordynacja wyborcza w świecie

* Jaką koncepcję działania przyjął Pan jako szef informacji MKO „Solidarność” — mając ograniczony dostęp do środków masowego przekazu?

Minimalny dostęp do środków masowego przekazu, szczególnie do TV, sprawił, że zmuszeni zostaliśmy do rezygnacji z szerokiej koncepcji przedstawiania istotnych wartości programu Komitetu Obywatelskiego „Solidarność”, a tym samym zaprezentowania w pełni walorów naszych kandydatów. Stanęliśmy przede wszystkim przed pytaniem: jak doprowadzić do świadomości wyborców najprostsze informacje o najbardziej skomplikowanej w świecie ordynacji wyborczej. Przy tym stopniu złożoności ordynacji było to w zasadzie niewykonalne. Musieliśmy się skoncentrować na takim sposobie głosowania, który pokazuje jak głosować na „Solidarność”. Zakładając nawet, że chcielibyśmy dokładnie poinformować wyborców o sposobie głosowania na mandaty strony koalicyjno-rządowej, nie mielibyśmy po prostu gdzie i kiedy tego zrobić.

* Strona koalicyjno-rządowa zarzuca nam „konfrontacyjność” w propagandzie wyborczej... pośrednio ten zarzut stawia się więc i Panu?

— W tym właśnie momencie propagan-

da rządowa usiłuje nas atakować za „konfrontacyjność”. Czy zwykła informacja może być konfrontacyjna? A brak informacji jest przecież wynikiem takiego a nie innego trybu tempa wyborów, który narzuciła przy „okrągłym stole” partia. Wszak trzeba przypomnieć w sposób jednoznaczny, że ceną za legalizację „Solidarności” były te wybory. Nagle atakowani jesteśmy za nie swoje winy. Kto tu jest konfrontacyjny? Mówię o tym ogólnie a mógłbym dać upust swoim bardzo prywatnym poglądom na ten temat...

* Pojawił się nowy termin „nomenklatura Solidarności” — jest to, dla mało interesujących się polityką, „chwytliwy” zarzut strony partyjnej...

— Jest to problem szerszy niż tylko techniki głosowania. Chodzi o nieskrywaną manipulację, której jesteśmy poddawani. Mówi się o „Solidarności” jako o nomenklaturze, co już jest szczytem bezczelności, w sytuacji gdy kraj jest rządzony nadal przez nomenklaturę PZPR. Mam nadzieję, że przy pomysłnym dla nas wyniku wyborów, w II turze będziemy mogli wykorzystać czas i miejsce w środkach masowego przekazu na bardziej zasadnicze dyskusje, nie z kim innym a właśnie z nomenklaturą partyjną.

Rozmawiała H. Lazar

Maria Przełomiec

Zabytkowe „ksere” a kampania

Pracują na parterze Hotelu „Polonia”, łatwo tam trafić — narożne drzwi z napisem „Biuro Prasowe” i dużym plakatem „Solidarność”.

Początki były takie, że p. Tadeusz Skiba — szef biura organizacyjnego MKO polecił stworzenie biura prasowego.

W ciągu 24 godzin powstał 15 osobowy zespół. Ci ludzie to przede wszystkim studenci. Zebrali się trochę na zasadzie — przyjdź i przyprowadź przyjaciela.

„... Pracujemy oczywiście społecznie. Każdy sam deklaruje kiedy będzie miał wolny czas i układamy grafik. Dyżury są sześciogodzinne. Zaczynamy od 8.00 rano, wychodzimy mniej więcej o 22.00. Jednocześnie powinny być obecne 4 osoby. Jedna obsługuje telefon, jedna punkt informacyjny, jedna korespondentów prasowych no i jeszcze ktoś do koordynacji. Oprócz tego mamy specjalizację — Magda od układania grafiku, Jurek od finansów, Janek od ustalania spotkań przedwyborczych, Rafał jest redaktorem biuletynu wewnętrznego, Jarek koordynuje pracę asystentów prasowych (n.b. on stworzył ten zespół z grupy swoich znajomych).

Zajmujemy się takimi sprawami:

— akredytacją dziennikarzy (wszystkich od TASS do UPI) upoważniającą do wejścia na konferencje prasowe MKO i na wszystkie imprezy z udziałem naszych kandydatów. Zapewniamy im również

pełny serwis prasowy z tych spotkań,

— wysyłaniem asystentów prasowych na spotkania z kandydatami

— każdy ma 2—3 asystentów prasowych dostarczających wiadomości ze spotkań z „szefami”,

— działalnością informacyjną, to znaczy sprzedażą oraz kolportażem prasy i ulotek, udzielaniem informacji przychodzącym.

Normalnie przewija się tutaj kilkaset osób dziennie. Na początku pytali jak głosować i na kogo. Były telefony informujące o różnych nadużyciach przy zbieraniu podpisów, ale rozmówcy przeważnie bali się podawać swoich danych.

Ostatnio przynoszą nam dużo „fałszywek”, niektóre nawet niegłupio zrobione, ale ludzie momentalnie orientują się, że to nie nasze. To się wyraźnie nasiliło od dwóch, trzech dni.

Dzień przed wyborami sporo osób pytało o adresy lokali wyborczych. Normalnie roflo się od zawiadomień — gdzie, kiedy, o które; tym razem nikt nic nie wie.

Teraz przychodzi sporo korespondentów zagranicznych, w piątek był np. kongresman z Pensylwanii z dziennikarzem „New York Times'a”. Komplementowali, że kampania jak w Stanach, ale najbardziej zafascynował ich nasz ksereograf. Dziwili się, że pracując na tak zabytkowym sprzęcie potrafimy tak sprawnie prowadzić naszą kampanię wyborczą.

Powtórny sondaż: ZNASZ? UFASZ?

Procenty badanych

	nie wiem kto jest	zdecydowanie ufa i raczej ufa
Jan Paweł II	—	98,8
Alfred Miodowicz	6,8	26,0
Mieczysław Rakowski	3,1	33,3
Wojciech Jaruzelski	1,9	34,5
Roman Ciesielski	28,4	64,2
Andrzej Kurz	67,9	15,5
Leszek A. Moczulski	30,2	40,8
Jan Rokita	35,2	54,9
Krzysztof Kozłowski	32,1	63,6
Andrzej Gwiazda	32,1	44,5
Jerzy Trela	25,9	47,5
Mieczysław Gil	32,1	58,7
Jerzy Zdrada	40,7	51,9
Witold Józwiak	61,7	17,5
Jan Dobraczyński	16,0	31,5
Edward Nowak	53,7	36,4
Lech Wałęsa	1,2	93,9
Hieronim Kubiak	30,9	27,7
Tadeusz Salwa	17,9	29,8
Józef Gajewicz	16,0	27,1
Józefa Hannelowa	28,4	66,1
Franciszek Macharski	2,5	96,3
Zbigniew Bujak	20,4	61,1
Józef Lipiec	67,9	16,7
Aleksander Krawczuk	11,1	59,1
Jan Janowski	66,7	21,0
Henryk Cyganik	65,5	19,7
Jacek Majchrowski	79,6	11,8

Komentarz doc. dr hab. Jana Jerschiny:

Propaganda „Solidarności” — (prasa, radio, TV) z pewnością zmniejszyła w większości przypadków liczbę osób, które nie znają kandydujących ludzi (także innych — ludzi władzy i opozycji).

Powodowała szybciej niż propaganda rządowa wzrost liczby osób, które nie tylko znają kandydatów, ale i ufają im.

Trafiała do ludzi częściej pozytywnie ustosunkowanych do Związku i do tego źródła informacji.

Skuteczniej przekonywała wyborców, że jej kandydaci są godni zaufania.

Te zjawiska mogły wynikać z tego, że wśród osób — które miesiąc temu wahaly się czy wziąć udział w wyborach było więcej takich, które były skłonne sprzyjać „Solidarności”. Jeden wyjątek — Aleksander Krawczuk, znany z telewizji dużo wcześniej, nim został ministrem i nim postanowił kandydować.

I uwaga ostatnia: inne osoby, które przez wiele lat były postami regionu — nadal pozostają mało znane, a propaganda rządowa nie była w stanie im pomóc ani, żeby byli bardziej znani ani darzeni zaufaniem.

Budanie przeprowadził Zespół Badań Przedwyborczych w Instytucie Socjologii UJ, przy MKO „Solidarność”, pod kierunkiem W. Wróblewskiego i opieką naukową doc. dr hab. Jana Jerschiny, w składzie: K. Bujak, J. Górnicki, P. Górski, A. Koźtarz, B. Lenart, E. Rytko, A. Surdej.

Dobra wola — c.d.n.

Mimo uzgodnień z władzami nie doczekaliśmy się zamieszczenia w prasie oficjalnej komunikatu informującego o karach na jakie narażeni są ludzie zrywający plakaty wyborcze. Trochę to podważa zaufanie deklarowanej tak często dobrej woli władz. Podważa tym bardziej, że dysponujemy wieloma udokumentowanymi przypadkami zrywania plakatów przez umundurowaną milicję. A ta podlega nie nam przecież...

Dodajmy, że my w „Głosie Nowej Huty” zamieściliśmy stosowne ogłoszenie. To też ważne doświadczenie przed drugą turą wyborów. Będziemy pamiętać...

Centrum Prasowe Małopolskiego Komitetu Obywatelskiego „Solidarność”, Kraków, Hotel „Polonia”, ul. Basztowa 25. Druk do użytku wewnętrznego. Redaguje zespół. Sekretarz redakcji: Helena Lazar, redaktor odpowiedzialny: Tadeusz Pitulicki. Egzemplarz bezpłatny.